

1. 11. 2016

ID: 103661

Bulletin advokacie

Bulletin advokacie je stavovský odborný časopis, vydávaný Českou advokátní komorou, zapsaný do Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik ČR, a je držitelem prestižního ocenění Právnícký časopis ČR pro roky 2014, 2015 a 2016.

Vybíráme pro Vás: Rozhovor s Petrem Tomanem o knize „Nestoři české advokacie“

Autor: **JUDr. Hana Rýdlová**

Kniha Nestoři české advokacie autorů Petra Toman a Ondřeje Šebesty, která v těchto dnech za podpory České advokátní komory vyšla a byla slavnostně pokřtěna v rámci oslav 60. výročí Bulletinu advokacie dne 19. října 2016, představuje nepřebornou mozaiku životních i profesních osudů těch, kteří se advokacii věnovali a prožili v ní život v dobách temnějších i veselejších, a nám všem tak přináší ucelený pohled na dobu několika posledních dekád. Přinášíme Vám exkluzivní rozhovor s doktorem Tomanem o tom, jak kniha vznikala a proč ji číst.

Pane doktore, kde se vzala myšlenka zmapovat osudy české advokacie?

Nápad vznikl koncem roku 2014 na oslavách 20. výročí vydávání Bulletinu slovenskej advokácie v Bratislavě. Staří slovenští advokáti vzpomínali na svá léta strávená v advokacii a na české kolegy z doby společné socialistické republiky. Uvědomil jsem si, že by byla škoda, aby takové vzpomínky zmizely spolu s odchodem těch, kteří je prožili. Představenstvo ČAK tento nápad podpořilo a my se mohli dát do práce.

Vaším spoluautorem je Ondřej Šebesta, jak jste se dali dohromady?

V době, kdy ještě nikdo nevěřil, že by mohla kniha opravdu vzniknout, kdy jsem ani nevěděl, kdo bude knihu vydávat, nás seznámila společná známá. Neptal se mě na čas, neptal se mě na záruky ani na peníze a souhlasil se spoluprací. U všech rozhovorů jsme byli společně a pak jsme každý z nás přispívali ke vzniku knihy tím, co nám bylo nejbližší. Já zejména znalostí advokátního prostředí, on také pořízením fotografií nestorů a jejich písemných materiálů. Nemůžu říct, která část knihy je jeho a která moje, protože bez něho by žádná kniha nevznikla. Říkám tedy, že ji máme v bezpodílovém spoluvlastnictví. Byla s ním úžasná spolupráce.

Měl jste hned jasno v tom, že zvolíte formu rozhovorů, nebo jste přemýšlel i o jiném formátu?

Forma rozhovorů mi přišla nejvhodnější od samého počátku. S každým nestorem jsme se osobně setkali a strávili rozhovorem s ním kolem tří hodin. Probrali jsme jeho život od střední školy až po současnost. Nahráli jsme celý rozhovor na diktafon, získali dobové dokumenty a dávno zapomenuté fotografie. Procestovali jsme skoro celou republiku, města i zastrčené chalupy, na nichž tráví nestoři svůj čas. V Ostravě a okolí jsme byli dokonce dvakrát. Na pohostinnost doktorky Bordovské z Frýdku-Místku, která nás nenechala odejít bez vynikajícího oběda, nikdy nezapomeneme. Ani na příběhy, které nám všichni vyprávěli a které se do knihy nevešly.

Jaký klíč jste použili při výběru oslovených advokátů?

To byla od počátku citlivá otázka. V době svého vzniku se náš projekt jmenoval Osobnosti české advokacie a nám bylo jasné, že takových osobností, skutečných či domnělých, může být hodně. Definovali jsme si proto hned na začátku pouze dvě podmínky: věk nejméně 80 let a reálný výkon advokacie již před rokem 1989. Na nic jiného jsme ohled nebrali, zejména ne na to, zda byl někdo v KSČ či jinde, protože i to bylo součástí dějin advokacie. Nakonec jsme uskutečnili rozhovory s dvaceti advokátkami a advokáty, z nichž jsme osmnáct nejzajímavějších zařadili do naší knihy, kterou jsme nakonec nazvali Nestoři české advokacie.

Oslovení advokáti pamatují předlistopadovou dobu. Jak na toto období vzpomínají?

Všichni víceméně v dobrém. Byla to doba jejich mládí, doba, kdy byli plni sil, elánu a celoživotních plánů. Vzpomínají na ni s nadhledem a často s humorem. Chvíli se mi zdálo, že to až tak veselé být nemohlo, a začal jsem pochybovat, zda lze tímto způsobem skutečně získat reálný obraz tehdejší advokacie. Vědomě jsem se začel do dokumentů z procesů s JUDr. Miladou Horákovou a Rudolfem Slánským, přečetl si knihu Hedy Margoliové Kovályové „Na vlastní kůži“, ve které popisuje události kolem odsouzení a popravy jejího manžela JUDr. Rudolfa Margolia v procesu s Rudolfem Slánským. K této knize mě přivedl nejstarší nestor, se kterým jsme dělali rozhovor, JUDr. Václav Král. Tím jsem osobně vyvažoval pozitivitu vzpomínek zpovídaných advokátů a získával inspiraci pro další otázky. To byl i důvod, proč jsme oslovili JUDr. PhDr. Stanislava Balíka a požádali ho, aby napsal k naší knize doslov a vzpomínky nestorů zasadil do historických souvislostí.

V jednom rozhovoru padlo, že v té předlistopadové době byla advokacie vlastně „jediným placeným odbojem“. Vníмали to tak i ostatní?

Někteří ano, jiní ne. Někteří skutečně advokacii svými životy ovlivňovali a určovali jí směr, jiní

naopak tímto směrem jen pokorně šli. V každém případě z našich rozhovorů vyplynulo, že advokacie byla vždy velmi svobodným povoláním, které se nepodařilo spoutat ani komunistickému režimu. Samozřejmě, že v řadách advokátů byli i různí prospěcháři a patolízalové, jako všude, ale troufám si tvrdit, že oproti jiným právnickým oborům jich u nás bylo nejméně.

Objevuje se v jejich vzpomínkách někdo, na koho vzpomínají všichni v dobrém, kdo jim v těch těžších dobách pomohl, a naopak, kdo škodil?

Nestoři vzpomínají samozřejmě i na ty, kteří jim nebo advokacii jako takové škodili. Vzpomínky na prověřkové komise počátkem 70. let se nechtou příliš dobře. Ta jména se často opakují a je třeba si knihu přečíst. A v dobrém? Překvapivě se opakuje jedno a to samé jméno, které by vzhledem k jeho postavení málokdo čekal: předseda Ústředí české advokacie JUDr. Zdeněk Hrazdira. Pochopitelně komunista, který byl ve své funkci od roku 1963 do roku 1983. Tedy celých dvacet let, včetně těch nejtěžších v roce 1968, kdy nás začala okupovat sovětská vojska a následně probíhaly politické prověrky, i v roce 1977, kdy začaly obhajoby signatářů Charty 77. Všechno nějakým zázrakem ustál, a to nejen v očích Ústředního a Městského výboru KSČ, ale především v očích advokátů, kteří si jej za to vážili a dodnes na něj v dobrém vzpomínají. Domnívám se, že to byl právě on, kdo zajistil, že advokacie prošla těmito obdobími s čistým štítem a zachovala si svoji autonomii a nezávislost. JUDr. Zdeněk Hrazdira je jedním z těch, s nimiž bych chtěl udělat rozhovor do naší knihy, ale možné to již není. Tak jsme alespoň oslovili jeho vnuka Jana, také advokáta, který nám poskytl fotografie svého dědečka, a my je zařadili do naší knihy.

Je někdo z kolegů, kdo již není mezi námi, a rozhovor s ním byste rád vedl?

Kromě již zmíněného JUDr. Hrazdiry také s tehdejšími tajemníky Ústředí české advokacie JUDr. Jiřím Klouzou, s vedoucím advokátní poradny v Chomutově, kde jsem začínal, celoživotním nestraníkem JUDr. Jaroslavem Briaským, s JUDr. Václavem Mandákem, odborníkem na trestní právo a dlouholetým šéfredaktorem Bulletinu advokacie, s civilistou JUDr. Jaroslavem Radimským přezdívaným „lucerna iuris“ a mnoha dalšími, jejichž vzpomínky jsme již nestačili zachytit.

Můžete učinit závěr, zda obstála česká advokacie v totalitním období a uchovala si svou tvář nebo nikoliv?

Celý rozhovor naleznete >>> [zde](#).

Foto: Česká advokátní komora

Bulletin advokacie, Bulletin advokacie online
Česká advokátní komora

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Recenze publikace: Chalupa, R. Zákon směnečný a šekový – komentář směnečné části. Zákon o mezinárodním právu soukromém – komentář směnečné části. Praha: Leges, 2021, 646 s.](#)
- [Recenzia](#)
- [Budoucnost je v technologiích i udržitelnosti](#)
- [Anotáční recenze: Vyvlastnění a vyvlastňovací řízení](#)

- [Věznice jsou přeplněné a věznění příliš drahé. Knihou Tresty budoucnosti chce INFO.CZ otevřít diskuzi o změnách](#)
- [Recenze na knihu: Zdeňková, V., Seidlová, M., Čornejová, H., Peterová H.: Jak správně vytvářet a využívat FKSP: Jak postupovat při poskytování příspěvku na stravování.](#)
- [Recenze na knihu: Zuzana Strnadová: Co by měl vědět příjemce dotace. 1.vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2019, ISBN: 978-80-247-3076-9](#)
- [Ondřej Chmela: Zrušení poplatku za podnět k ÚOHS lze považovat za správné](#)
- [Anotační recenze: Koudelka, Z., Průcha, P., Zwyrtek Hamplová, J.: Zákon o obcích \(obecní zřízení\) - Komentář. Praha: Leges, 2019, 480s](#)
- [Pražské finále osmého ročníku konferencí Soukromé právo](#)
- [Recenze: Jakub Tomšej a kolektiv - Zaměstnávání cizinců v České republice](#)